

Říká se, že po Bibli je to druhá nejčtenější kniha. Poselství Garciovi Elberta Hubbarda je příběh, podle kterého byly natočeny i dva filmy. Původní esej vyšla 1899 v časopise *The Philistine*. Odhaduje se, že jí dodnes bylo vydáno přes sto milionů výtisků. Co je na ní tak lákavého?

Hledají se Rowanové, kteří doručí poselství Garciovi

Esenci příběhu Poselství Garciovi lze shrnout do několika vět: Poručík dostal náročné a nebezpečné zadání bez základních informací. Svůj úkol splnil tím, že se neptal, jak má úkol splnit, nenamítal, že je to nemožné. Dokonce Rowan nebyl ani tradiční vůdce, který popohání druhé, ale sám se stal tím, kdo splnil náročnou misi.

Ve vydání knihy Poselství Garciovi, které si letos nechala vytisknout pro své zaměstnance společnost Fosfa v Břeclavi, se píše: „Nikde se nemluví o zaměstnavateli, který předčasně zestárl v marné snaze přimět liknavé a nedbalé zaměstnance odvést inteligentní práci. Nic se nepíše o jeho trpělivé a úporné

snaze získat „pomocníky“, kteří nedělají nic jiného, než lelkují, když se k nim otočí zády. V každém obchodě, v každé továrně probíhá nepřetržitý proces trhání plevele. Zaměstnavatel neustále propouští ty „pomocníky“, kteří svým chováním dokázali, že nejsou závodní prospěšní, a přijímá nové. Osobní zájem o přežití nutí každého zaměstnavatele, aby si ponechal jen ty nejlepší – ty, kteří dokážou předat poselství Garciovi.

VE SPOLEČNOSTI A FIRMÁCH CHYBÍ ROWANOVÉ

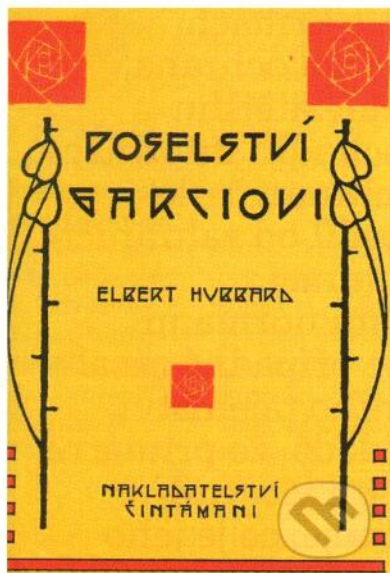
V každé firmě se najdou zaměstnanci, kteří spadají do určité kategorie. Existují ti, kteří neudělají dobrovol-

ně nic nebo jen polovičatě, i když jsou o to žádáni několikrát. Další, kteří potřebují neustálou kontrolu. Jiní, kteří udělají správnou věc jen pod tlakem okolností a většinu času si stýskají nad svým údělem.

Rowan byl jiný – iniciativní. Tento nadporučík americké armády, když nastala krize, se na nic neptal a doručil poselství vůdci kubánských povstalců proti Španělům.

Útlou a nenápadnou knihu Hledá se Garcia vydalo v Česku nakladatelství Čantámani a občas jej osloví nějaká firma s prosbou o dotisk jako zmíněná Fosfa. Tak se i v tuzemsku opakuje příběh ze zahraničí.

Jde totiž o poselství, které má pořád světu co říci. Když autor,

Elbert Hubbard, text psal do novin, tak si jej považoval tak málo, že dokonce vyšel bez titulku a jen proto, aby zaplnil prázdné místo v časopise. Stala se ale podivuhodná věc. Výtisk šel do oběhu a začaly přicházet objednávky na další kopie časopisu Philistinu – deset, padesát, sto až na sto tisíc. Protože to ale nebylo v silách redakce, dostaly firmy svolení, aby si příběh vytiskly pro svou potřebu samy. Další vydání se vyšplhala na číslo přes 40 milionů výtisků. Poselství se šířilo jako pochoděň z místa na místo.

Například jednoho z ředitelů newyorské železnice (New York Central Railroad) George Danielse obsah eseje inspiroval natolik, že požádal o svolení vydat a distribuovat 500 000 výtisků. Princ Hilakoff, ředitel ruských železnic, při návštěvě Ameriky četl jednu z Danielseových knížek a nechal ji přeložit do ruštiny. Poselství Garciovi dostal každý zaměstnanec ruských drah.

Štafety se následně chopila ruská armáda – každý ruský voják, který byl poslán do války s Japonskem, obdržel kopii. Japonci pak našli Poselství Garciovi u ruských zajatců a nechali esej přeložit do japonštiny. Na příkaz japonského císaře pak obdrželi také všichni členové japonské vlády svou brožurku, aby

se zvýšila jejich angažovanost. Eсей dostali dokonce i námořníci americké námořní pěchoty na sklonku první světové války.

ODHODLÁNÍ PRO ARMÁDU I BYZNYS

Knížka získala takovou popularitu, že byla přeložena do 37 jazyků a stala se oblíbenou četbou také v obchodních a podnikatelských kruzích. Odhaduje se, že do dnešní doby bylo vydáno přes sto milionů výtisků Poselství Garciovi. Co je na ní tak lákavého? Představuje neokázalého hrdinu, kterého potřebuje každá komunita a který umí zareagovat na její potřeby.

Právě k takové diskusi, na koho vlastně pohlížet jako na hrdinu, se jednoho večera dobral filozof Elbert Hubbard se svým synem Bertem při běžné večeři. Chlapec, když slyšel válečný příběh, rozpoznal vnitřní odhodlání Rowena a přesvědčil o jeho statečnosti i svého otce filozofa a spisovatele.

Ten pak večer napsal lehkým perem esej Poselství Garciovi za pouhou hodinu po této rozpravě. Nechal se inspirovat postřehem syna, ač byl sám uznávaný filozof a vydavatel a vyhledávaný přednášející na konci 19. století. Měl i smysl pro komunitní život a v roce 1895 založil skupinu The Roycrofters, kde se stýkali umělci a řemeslníci ve vesnici East Aurora ve státě New York. Věděl, že společenství potřebuje mnoho nenápadných lidí, kteří slouží ostatním. Literární postava Rowena se stala takovým příkladem hodným následování.

Postavil se tváří v tvář smrti a doručil poselství za bojové linie generálovi povstalců Garciovi. Nekladl otázky, neměl námitky, neprosil o pomoc a misi dokončil bez ambice získat pozornost ostatních.

PŘÍBĚH, KTERÝ „ZAPALUJE“ SRDCE LIDÍ

Příběh vybízí čtenáře, aby takový postoj uplatňovali ve svém životě. Přestože se ve firmách popisují weby a nástěnky různými firemními hesly, často těm vizím a misím chybějí právě Rowenové. Který šéf se nesetkal se slabou vůlí, šlendriánem či neschopností samostatného jednání u svých podřízených a kolegů? Nebo s častým přenášením odpovědnosti na jiné? Rowan to neudě-

lal, ačkoli důvodů k oprávněným námitkám by se jistě našlo mnoho.

Garcia se skrýval před španělskými vojáky v odlehlých džunglích Kuby už dlouho a nikdo neměl tušení kde. Španělsko-americká válka v druhé polovině 19. století trvala deset let a prezident Spojených států McKinley se potřeboval spojit s generálem Garciovi, vůdcem kubánské povstalecké armády, a záležitost nějak uzavřít. Když hledal schopného člověka, obdržel radu: „Pokud vám někdo najde Garciovi, pak to bude muž jménem Rowan.“ A to se stalo.

Nadporučík Andrew Summers Rowan obdržel pokyny a o tři týdny později se vrátil do Washingtonu se zprávou, že vskutku donesl vzkaz Garciovi a umožnil spojení armád Spojených států a Kuby. V čem se Rowan lišil od ostatních, když po světě běhají miliony vojáků?

ODVAHA, KTERÁ BERE DECH

Nejobdivuhodnější na Rowanově činu bylo, že odvedl práci, aniž ho někdo musel držet za ručičku. Tímto dokázal, že vyniká nad průměrem.

Profesor Milan Zelený říká: „Rowenovské hledání vlastní cesty nemůže být ani v podnikání věci tradičního vůdcovství, které individualitu a průkopnictví nahrazuje kolektivní pasivitou a následnictvím. Kolik lidí, kdyby obdrželo žádost zanést poselství Garciovi, by pravděpodobně odpovědělo – „Donesete si to sám“.

Kolik lidí by takto reagovalo a pak si stěžovalo, že nemohou nalézt práci? Knížečka ilustruje obraz lenocha, jak bloudí ulicemi a hledá práci – „vít profukuje jeho ošuntělým kabátkem. Nikdo, kdo ho zná, se neodvází ho zaměstnat, protože je ztělesněním nespokojenosti,“ píše se v knize. Útlý příběh je v něčem nekompromisní a neposiluje pozici oběti u těch, kdo se světem poflakuji.

„Chudoba jako taková není ctností, hadry nejsou doporučením. Ne všichni zaměstnavatelé jsou hrabiví a nafoukaní, stejně tak jako všichni chudí nejsou chvályhodní.“

Svět pořád volá po Rowanovi. Je ho třeba – člověka, který dokáže zanést poselství Garciovi. ■

hana.kejhova@economia.cz

Rowanovské hledání vlastní cesty nemůže být ani v podnikání věci tradičního vůdcovství, které individualitu a průkopnictví nahrazuje kolektivní pasivitou a následnictvím, říká profesor Milan Zelený.